

הצבי והצדק

יו"ל ע"י מוסדות קוסון בארה"ק
בנשיאות אדמו"ר שליט"א
בני ברק - גבעת זאב

מכון בני שלשים

בס"ד • פרשת מקץ - חנוכה תשפ"ב

גליון מס' 39 • שנה ב'

דברי תורה מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א

פרעה זבוב בתוכו וזו מרידה במלכות, משא"כ שר האופים אין בהכרח שיראה שצור נפל במאפה גם כי אינו נותן את הלחם בפי פרעה, ע"כ היה שר המשקים שרוי בפחד שפרעה יענישו במיתה ישא את ראשו ויתלה אותו על עץ עיי"ש. ולפי"ז מובן דשר המשקים העלים זאת מפרעה ולא רצה לגלות שבפתרון חלומו ראה שענשו מיתה, ע"כ כיחש וסיפר שחלם לו שישבו על כנו, וזהו שאמר איש כפתרון חלומו חלמנו.

ושם אתנו נער עברי וכו'. אעפ"י שלא היה נער אלא בן שלשים אך ע"ש פתרון החלום קראתו התורה נער, כמו"ש לעיל ריש פ' וישב עה"פ והוא נער שנתלבש בו מלאך גבריאל הממונה על החלומות והוא מט"ט הנקרא נער עיי"ש.

הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו. באוה"ח דייק למה לא כתיב הנמצא איש אשר רוח אלקים בו כזה עיי"ש. וי"ל דעיקר התפעלות של פרעה מדברי יוסף היה שהנו חכם בעיני אלוקות ופותר חלומות כנביא, וגם בקי בהויות העולם ובחכמה ידע כיצד לכלכל את המדינה. וז"ש הנמצא כזה, איש, אשר רוח אלקים בו, פי' שהוא איש בין אנשים ועכ"ז רוח אלקים בו.

רק הכסא אגדל ממך. צ"ב מהו אגדל, הול"ל רק הכסא גדול ממך. וי"ל דמאחר שעשה את יוסף משנה למלך, גדל גם כבוד מלכותו של פרעה, שכן המלך גדול מכל אלו שמתחתיו, ועתה נתוסף עוד דרגה מתחת לכסא המלכות. וז"ש רק הכסא אגדל ממך, פי' שעל ידך אֶגְדֵּל ויתנשא כסאי מעלה מעלה.

ויקרא פרעה את שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה. צ"ב מה ענין זה לזה. וי"ל כי ידע שכל זמן שנושא שם קדוש יוסף לא יעלה בידו ליתן לו אשה נכריה, לפיכך שינה את שמו בכונה שעיי"ז ימשך אל הרע. וכמש"כ זקה"ק בס' בני יששכר (ניסן מאמר ד' דרוש י', ובמאמרי תשרי מאמר ו' אות י"ד, ובמעייין גנים פ"ג בהג"ה) שדייק על הכתוב ויאמר מלך מצרים וגו' ויאמר בילדכן את העבריות וגו'. ויאמר ויאמר למה לי, ומה אמר בראשונה. ופירש דהוא אמר להן אשר שמוותן לא יהיו עוד יוכבד ומרים אלא שמות מצריים שפרה ופועה, וכונת פרעה היתה בכדי שיהיו כחות הנפש נמשכין אחר שמות האלו שהניח ע"פ עצת הסט"א, וכיון שהניח להן שמות היה בטוח שימשכו אחר השם וישמעו לעצתו, והם לא עשו כן אלא

שאמר זכרתי, פי' גדול היה מעשהו במדת הבטחון כי בכונה תחילה אמר לשר המשקים זכרתי והזכרתי כדי שיתעכב שחרורו ויראו הכל שאין לבטוח על רהבים אלא אשוי הגבר אשר שם ד' מבטחו, וז"ש זה יוסף, כי הוא הוכיח הדבר בפועל ממש ובמסירות נפש.

ותאכלנה הפרות וגו' את שבע הפרות יפות המראה. הנה בליקו"ת להאר"י כתב כי כל הרעב והגזירות באים מצד הנוקבא בהיותה שלטא על דכורא ואבדה ח"ו מיתוקה, והוא הוי"ה הפוכה שלא כסדרה, לכן רמז הכתוב בר"ת שבע הפרות יפות המראה והבריאות, היה"ו שהנוקבא שלטא על דכורא, ה' נוקבא על י' דכורא, ה' על ו', לכן בא הרעב וכו' עיי"ש. והנה צירוף זה היה"ו הוא צירוף דחודש טבת היוצא מהפסוק (תהלים לד ד) להויה"ו את"י וגו' ונרמזה שמו, ופרשת מקץ קורין תמיד בחודש טבת, ולכן נקרא שמו טבת לשון טובה כדי להמתיק הכל לטובה ולברכה.

וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר היום. הקשו המפרשים למה כתיב וידבר שהוא לשון קשה, וגם מהו את פרעה הול"ל אל פרעה. וי"ל ששר המשקים כלל ברמזו גם את פרעה עמו כאומר גם למלך יש חטא במה שקצף עלי והשליכני לבית האסורים כי מה חטא בזה שנפל זבוב לכוסו אנוס הוא כמבואר בפסיקתא זוטרותא סוף פ' וישב (ס' כ"א) דלכן באמת השיבו על כנו. וז"ש וידבר לשון קשה שהענין להזכיר זה למלך, וזהו את פרעה לאמר, כלומר אתו עמו הוא בחטא. ואולי כוננו בלב היתה להזכיר חטא פרעה בלבד, רק מפני כבוד המלך נטל החטא על עצמו ואמר את חטאי.

את חטאי אני מזכיר היום. צ"ב מה הם חטאיו בלשון רבים. י"ל מה שהזכיר להלן ושם אתנו נער עברי עבד וכו' ונספר לו וכו'. זה נחשב לחטא במצרים לספר חלומו ולבקש פתרון ממנו עברי, מלבד החטא שחטא כנגד פרעה מקודם.

ונחלמה חלום בלילה אחד וכו' איש כפתרון חלומו חלמנו. פירש"י חלום הראוי לפתרון שנפתר לנו ודומה לו. הנה לכאורה שקר ענה בו, לא כך היה המעשה, עיי' לעיל פ' וישב ויחלמו חלום וכו' איש כפתרון חלומו וכו' פירש"י והוא מגמ' (ברכות נה:) שכל אחד חלם את חלומו ופתרון חבירו, הרי שחלם פתרון חבירו היפוך מהאמת. וי"ל הנה נתבאר לעיל אצלנו בפ' וישב דחטאו של שר המשקים היה חמור יותר מחטא שר האופים, כי הוא נתן הכוס על יד

ויהי מקץ שנתים ימים. איתא במדרש לפי שאמר יוסף וזכרתי והזכרתי נתוספו לו ב' שנים. י"ל הטעם הנה זמן שכחה הוא י"ב חודש, ומאחר שביקש ב' פעמים זכירה מן המצרי וסמך עליו, ע"כ נענש שעבר עליו ב' פעמים זמן שכחה, ולא זכר את יוסף וישכחהו.

ויהי מקץ שנתים ימים. פירש"י כתרומתו מסוף וכל לשון קץ סוף הוא. י"ל כוננו דלכן נכתב דייקא לשון מקץ ולא נאמר ויהי אחר שנתים ימים, כדי לרמוז שהגיעה שעת סוף היסורין ליוסף כמו"ש (איוב כח ג) קץ שם לחושך.

ויהי מקץ שנתים ימים. החלום היה בראש השנה כדאמרין בר"ה יצא יוסף מבית האסורים (ר"ה יא.), וכ"כ בעיניו יעקב שם וכ"כ בשפ"א ליקוטים כאן, ומהרש"א (ברכות נה.) כתב דהחלום בר"ה יותר אמיתי וכהיה עובדא דבני אחתיה דר' יוחנן בן זכאי (ב"ב י.) דחזו להו בחלמא בר"ה דבעו למחסר שבעה מאה דינרי וכו' עיי"ש. ואולי מטעם זה כתב האריז"ל דאין לישן ביום ר"ה והוא כדי שלא יבא לידי חלום כי חלומות של שחר מתקיימים כדאמרין בגמ' (ברכות נה.) וי"ל רמז שנתים ימים בגמ' וז"ה ה"ה ברא"ש השנה"ה.

ויהי מקץ שנתים ימים. איתא במדרש אשרי הגבר אשר שם ד' מבטחו זה יוסף, ולא פנה אל רהבים שע"י שאמר לשר המשקים זכרתי והזכרתי נתוסף לו שתי שנים, עיי"ש. ולכאורה דברי המדרש תמוהים דסותר עצמו מיניה וביה, פתח בצדקת יוסף ששם בד' מבטחו ואח"כ אמר שנענש על שבטט בשר המשקים, והוא מעשה לסתור, וגם מפרשי המדרש נדחקו בזה, ויש גם גירסא אחרית בדברי המדרש עיי"ש. ובאמת יש להקשות עוד, וכי מלבד יוסף לא היה מי שבטח בד' ושם בד' מבטחו והיכן אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ומה זה ששבח הכתוב דוקא את יוסף בגודל מדת הבטחון.

וי"ל דיוסף בצדקו היה יודע שהגיע עתה שעת גאולתו, כי כן היתה גזירת ה"ת שישב בבית האסורים עד הנה, אך היה חושש שהמצרים יהיו סבורים דמה שיצא עתה הוא בגלל קרבתו לשרי פרעה ועיי"כ נזדמן שחרורו בדברם טוב עליו. לפיכך ביקש להראות לעין כל ולדורות כי אין לבטוח באדם אלא בהקב"ה לבדו. ע"כ עבר עבירה לשמה ואמר לשר המשקים זכרתי והזכרתי, והוא ידוע ידע שבגלל זה יתעכב שחרורו מן השמים, עכ"ז חרף נפשו כדי ללמוד פרק בהלכות בטחון שאין בכל הבטחותיהם ממש כי פיהם דיבר שוא וימינם ימין שקר. וז"ש אשרי הגבר אשר שם ד' מבטחו זה יוסף וכו' שבשבי

נאחזו בשם הקודש יוכבד ומרים וכו' עיי"ש. וכמו כן כאן רצה להכשילו בבית נכר לפיכך נתן לו פרעה שם מצד הסט"א, אבל באמת היה זה טעות גוי כי אסנת היתה בת דינה כמו"ש בעלי התוספות. ועי' מש"כ בפר' שמות בפסוק הנ"ל.

כי נשני אלקים את כל עמלי ואת כל בית אבי.
ותמוה דאדם עשוי לקרוא שם בנו על מאורע של שמחה ותודה, וכי מה שמחה היא זו ששכח כל בית אביו, וי"ל בפשטות יוסף היה שרוי בצער במצרים שנתגרש מכל עמלו ומבית אביו ולא יכל להתנחם, אבל משנולד בנו בכורו גרמה לו השמחה לשכוח מכל צרותיו שעברו עליו ולהסית דעתו מעמלו ובית אביו ע"כ קרא שמו מנשה.

מרגלים אתם. איתא בספר אוהב ישראל (ליקוטים) רמז להם גלות אדום שהוא ברגלי"ם, ועשרה הרוגי מלכות היו לכפר על מכירת יוסף כמו"ש הק' מהר"ש מאסטרפאליא עה"פ (ויקרא כז לב) וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהיה קודש לד', מעשר"ר נט' מית' ע"קבא ש'היה ר'ועה בקר וצאן, כל אשר יעבור תחת השבט, היינו כולם שעברו מן העולם ונהרגו על קדושת שמו ית' תחת השבט היינו תחת השבטים, אמנם העשירי שהוא מית' ר"ע היה קודש לד', וזהו סוד שיצאה נשמתו באח"ד (ברכות סא:). וזהו ויאמר אליהם מרגלים אתם דהיינו שאתם תהיו בגלות הרגלין ושם תקבלו משפטיכם על אודות מכירת ע"כ.

ויש להוסיף על דבר זה, דזהו שטענו אחי יוסף שנים עשר עבדיך וגו' והאח"ד איננו. כלומר הלא לא היינו עשרה בשעת המכירה ונחסר אח"ד ומדוע נענש בעשרה הרוגי מלכות בגלות אדום שהוא בחינת רגלין. ועי' השיב להם יוסף הוא הדבר אשר דברתי אליכם לאמור מרגלים אתם. פי' הוא הדבר, 'הוא' היינו הקב"ה כמו"ש חז"ל (נדה לא). עה"פ וישכב עימה בלילה הוא (בראשית טז) הקב"ה סייע באותו מעשה, דייקא בגלל שלא הייתם עשרה אמנם לא תענשו על עצם המכירה, אבל חטאתם בכך שצירפתם את הקב"ה למנין ע"כ נגזר עליכם גלות הרגלי"ם.

מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם. ויאמרו אליו וכו' ועבדיך באו לשבור אוכל כולנו בני איש אחד וכו' לא היו עבדיך מרגלים. צ"ב למה נקט לשון ערות הארץ שאין לו דמיון בכל המקרא, די היה לו באמרו מרגלים אתם. עוד צ"ב מה זו תשובה ועבדיך באו לשבור אוכל. ראשית דבר היו צריכים להכחיש לשבור ולומר שאינם מרגלים. עוד קשה מה שאמרו כולנו בני איש איש אחד נחנו, מה ענין זה לכאן. ועוד קשה מ"ש לא היו עבדיך מרגלים בלשון עבר הול"ל אין עבדיך מרגלים. ויש לבאר דהנה יוסף בשעתו היה מוכיח את אחיו על ג' דברים שהיו חשודים בעיניו כנזכר בפ' וישב, אוכלין אבר מן החי, ומזלזלי בני השפחות, וחשודים על העריות. ועתה כשבאו לפניו נזכר בזה ורמזו להם בדבריו, וזה שאמרו לראות את ערות הארץ באתם, כלומר חשודים אתם בעיני על העריות וכו'.

והם השיבו שכבר תיקנו מעשיהם אמנם קב' דברים נצרכו לתקן ואילו השלישי היינו עריות בזה לא פגמו מעולם ולא הוצרכו לתקן, וזה שהשיבו לו, א' ועבדיך באו לשבור אוכל, פ' אינם אוכלים מן הבהמה השלימה מן החי אלא שוברים כלומר שוחטים ואוכלים. ב' כולנו בני איש אחד נחנו פ' אינם מזלזלים בבני השפחות אלא כולם כאחד באחוה כי אב אחד לנו. ג' לא היו עבדיך מרגלים מה שטען שפגמו בבחי' רגליים היינו עריות זה לכתחילה אינו ולא פגמו בזה מעולם, ולכן אמרו לא היו עבדיך מרגלים פ' מעולם לא היה זה אמת.

לא היו עבדיך מרגלים. לכאורה הול"ל אין עבדיך מרגלים ומה זאת אומרת לא היו, שמה בעבר לא היו ועתה כן. וי"ל הנה באוה"ח פ' המשך הכתוב כולנו בני איש אחד נחנו וע"כ כיון שאנו קרובים זה לזה אין זה דרך מרגלים עיי"ש.

ולפי"ז יש לומר ביאור הלשון לא היו, כלומר מאחר שאנחנו אחים בני אב אחד לא היינו עושים מעשה מרגלים כמוכן.

לא היו עבדיך מרגלים. כתב בעה"ט פ' יהודה השיבו גם ממנו יצא כלב שלא היה בעצת מרגלים, ל"א היו בגימ' כל"ב ע"כ. נ"ל לומר באופן אחר, עבדיך רמז לכלב כמו"ש בפ' שלח (במדבר יד כד) ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו, הרי עבדיך משמע כלב.

זאת עשו וחיו את האלקים אני ירא. י"ל עפ"מ"ש בפ' וישלח (לעיל לב ה) עה"פ עם לבן גרתי ויהי לי שור וחומר. דבעבור

מתי תיקנו נרות חנוכה

לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה. תימה שלא הזכירו כלל שתיקנו גם מצות הדלקת הנרות איש וביתו שהיא עיקר פרסומי ניסא. והב"ח סי' תר"ע הביא דברי הרא"מ בביאורים שעל הסמ"ג, דקבעום קאי אההדלקה, ועשאוים קאי אהלל והודאה, והקשה דלספרים שלא כתוב בהם אלא קבעום בלבד קשיא ממה שלא הוזכר גם ההדלקה שהוא העיקר, ולא תירץ עיי"ש.

ולולא דמסתפינא היה נראה לומר כמו"ש כמה פוסקים אם כי הוא דבר מחודש, דבאמת אחר הנצחון כל עוד שהיה בית המקדש קיים והמנונה דולקת במקומה בהיכל לא תקנו להדליק נרות חנוכה איש וביתו, אלא קבעו ימי חנוכה בהלל והודאה בלבד, כי שבעת נרות המנונה בהיכל הן עצמן זכר לנס, רק אחר שחרב ביהמ"ק ובטלה הדלקת המנונה אז תקנו מצות הדלקת הנרות זכר לאותו הנס שאירע בחנוכה. ולכאורה כך משמע בפירש"י בגמ' [שבת כא:] מאי חנוכה דתנו רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמינים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה, פירש"י ד"ה ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה, לא שאסורין במלאכה, שלא נקבעו אלא לקרות הלל ולומר על הנסים בהודאה ע"כ, הרי שלא הזכיר מצות הדלקת נר חנוכה כלל.

והנה זק"ק בספר חידושי מהרצ"א כתב דהא דלא נקט בבירייתא הדלקת נרות, משום דמייירי רק מה שאסור לעשות בימים אלו שנזכרו במגילת תענית היינו הספד ותענית, וקאמר דזה אסור גם בחנוכה משום דעשאוים ימים טובים בהלל והודאה ע"כ. אבל עדיין צ"ע בדברי רש"י שהשמיט לגמרי הדלקת הנרות מעיקר התקנה. וכן יש לדייק מלשון הרמב"ם בהלכות חנוכה [פ"ג ה"ג] וז"ל ומפני זה התקינו חכמים שבאותו הדור שיהיו שמונת הימים וכו' ימי שמחה והלל, ומדליקין בהן הנרות בערב על פתחי הבתים בכל לילה ולילה משמונת הלילות להראות ולגלות את הנס וכו', והדלקת הנרות בה מצוה מדברי סופרים כקריאת המגילה ע"כ. הרי משמע מדבריו שיש כאן שני ענינים, באותו הדור תיקנו שיהיו ימי שמחה והלל בלבד, וזה מוכח מדלא קאמר ושיהיו מדליקין וכו', משמע דמעיקר התקנה מעיקרא היה רק שמחה והלל, ואח"כ נהגו להיות מדליקין בהן נרות מדברי סופרים כקריאת המגילה, שאל"כ יש להקשות מה מחדש לן הרמב"ם במה שכתב הדלקת נרות היא מצוה מדברי סופרים, למה יצתה מן הכלל הלא כל תקנת הלל והודאה בחנוכה היא מדברי סופרים.

ומדברי הב"ח שהובא לעיל בשם הרא"ם דקבעום קאי אהדלקה דלעיל, ועשאוים קאי אהלל והודאה, מוכח ג"כ דיש סוברים כשיטה זו. והנה הר"ף והמאירי ועוד ראשונים גרסו רק קבעום ולא גרסו ועשאוים, הרי דסבירא שמונת נרות לאיש וביתו לא נתקנה מתחילה אלא אחר חורבן ביהמ"ק. ואכן בספר מועדים וזמנים [ח"ו סי' פ"ט] חילק והביא בשם ספר אור חיים [לרבי אריה קרטיגנער] שהאריך דהדלקת בית הכנסת היה תקנה קודמת לתקנת חז"ל של נר איש וביתו דהיה זה כבר בזמן ביהמ"ק, ואחר חורבן בית המקדש שגלו ישראל ונתפזרו אז תקנו לכל יחיד ויחיד להדליק לפרסם הנס בציבור.

ואם כנים אנחנו בזה לא תקשי מה שפלטו האחרונים היאך הדליקו הכהנים נר חנוכה בעזרה והאיכא בל תוסיף על כלי המקדש והעזרות, ולהנ"ל ניחא דבימי הבית לא הדליקו נר חנוכה כלל. ועדיין יש להעיר מספר המצות להרמב"ם שורש ראשון וז"ל וכן נר חנוכה שקבעוהו חכמים בבית שני, משמע לכאורה שכבר בזמן הבית תיקנו מצות הדלקת נר.

יראת ד' שפיר איכא שכר מצוה אף בהאי עלמא, משום דליכא למימר מי הקדימו ואשלם, דהא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים (ברכות לג:). וכן י"ל גם כאן, זאת עשו וחיו, פ' היאך תקיימו מצוות ותראו שכר גם בעוזה"ח בחיים חיותכם, את האלקים אני ירא, תקיימו המצוות בדרך יראה וע"ז תקבלו שכר. ובזה י"ל המושג במסכת אבות (פ"א מ"ג), אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס אלא הוו כעבדים המשמשים את הרב שלא ע"מ לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם. וקשה דהך סיומא אין לו שום שייכות לכאן, אך להנ"ל אתי שפיר דבאמת יש לעבוד את הקב"ה שלא על מנת לקבל פרס, אבל יהיה מורא שמים עליכם, פ"מ מ"מ תעבדו את ד' ביראה וממילא תקבלו שכר ע"ז כי על יראה ראוי ליתן שכר כנ"ל.

וטובה טובה ורחב כי אתי יאכלו האנשים בצהרים. הנה ידוע מ"ש בשלטי הגבורים (על המרדכי בשבת

פרק ב') דכאן נרמז ענין חנוכה, כי ח' של תיבת טב"ח עם תיבת והכ"ן הוא חנוכה"ה. ויש להוסיף על זה המשך הכתוב כי אתי יאכלו האנשים בצהרים, דאמנם בימי חנוכה לא תקנו משתה ושמחה, אבל ביום ה' וביום ו' דחנוכה שהוא ר"ח טבת מצוה בסעודה לכבוד ר"ח. כ"י עולה ל' היינו ביום ל' לחודש כסלו, אתי גימט' טב"ח, היינו ר"ח טבת, וזהו כ"י אתי יאכלו האנשים בצהרים.

וטובה טובה ורחב. רמז לחנוכה כנודע והובא לעיל. והנה פירש"י כמו ולטובו טב"ח ולהכין, ואין טב"ח לשון ציווי וכו' ע"כ. רמז למ"ש בשו"ע הלכות חנוכה תר"ע סעי' ב' ריבוי הסעודות שמרבים בהם הם סעודות הרשות שלא קבעום למשתה ששמחה, הג"ה, ויש אומרים שיש קצת מצוה וכו' עיי"ש. וז"ש רש"י י"ל יאכלו וטב"ח, פ' שהוא דומה לסעודת מצוה אבל אינו לשון ציווי כי אינה סעודת מצוה גמורה.

וטובה טובה ורחב. רמז לחנוכה. ויש להוסיף רמז להלכות נר חנוכה בהמשך הכתוב, ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף, ויבא האיש רמז למצות נר חנוכה איש וביתו. את האנשים רמז למהדרין נר לכל אחד ואחד האנשים שבבית. בית"ה רמז לפתח ביתו. יוסף היינו מהדרין מן המהדרין מוסיף והולך.

ואת חנוכה

הנה בתיבת חנכ"ה אתון הפנימיים הם כ"ן, והאותיות מבחוץ ח"ה עולה י"ג רמז ל"ג מכלין דרחמי, דהנה ידוע ככוונות שמונת ימי חנוכה לכיון כל יום בברכה שם אחד מ"ג מדות הרחמים, ביום א' אל"ל וכן בכל יום, וביום ח' מנוצר עד נוקה [פ"ח שער החנוכה פ"ד]. וידוע מה שכתבו בספ"ק וכו' במלכ"ם פרשת בהעלותך עה"פ [במדבר ג] ויעש כ"ן אהרן פירש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, דהנה בברית האור לא כתיב ויהי כן כיון שאור האמיתי נגנז לצדיקים לעתיד לבא כמו"ש רש"י ורמב"ן בפרשת בראשית [ד, ו] ונשאר רק אור דל, אבל בהדלקת המנונה ע"י אהרן נתגלה אור הגנוז ושפיר כתיב כ"ן כי חזר האור לתיקונו, וזהו ויעש כ"ן אהרן שתיקן את סוד כ"ן, וזהו להגיד שבחו שלא שינה, שאין צריך לשנות מלכתוב ויהי כן, אלא נתגלה אור כמו שהיה במחשבה תחילה בלא שינוי ע"כ.

והנה כ"ן הוא סוד צדיק גזור והקב"ה מקיים, כמו"ש הר"ף מקאמראוהיכל הברכה פ' פופטיים עה"פ ואתה לא כן נתן לך ד' אלקיך [דברים יח ד], ותוכן דבריו הם כי הקב"ה נתן לנו את הצדיק שעל גזירותיו כביכול יש בכחו לומר לא, אין אני רוצה בזה, בבחינת צדיק מבטל, ומאידך יכול לומר כן אני רוצה, בחי' צדיק גזור עיי"ש. וכ"כ זק"ק בספרו אגריא דכלה פ' ראה עה"פ לא תעשון כן לד' אלקיכם, כי הנה הש"י חפץ שהצדיקים יבטלו גזירתו כי זה שעשועיו ית', והנה בלב

יאמרו הצדיק בוודאי צדקו דינו ית' ומה לי להיות מוקטרגא דמרי, אל יאמר כן, וזהו ית' תעשון כן, לא תעשון צדק ויבטל דינו ית', כי אדרבא הש"י חפץ בה שימליצו עובד בני ומצאוהו זכות וכו'. וכ"כ דו"ז ז"ל בספרו אור מלא בפרשת בהעלותך על פירש"י להגיד שבחו 'שלא שינה' היינו שהיה בכחו לשנות את הלא ולהפכו לכן, וז"ש ויעש כן אהרן עיי"ש.

והנה מבואר מכל הנ"ל שעי"י מכלין דרחמי יכול הצדיק להפך הגזירה רעה שהיא בחינת לא ולהמתיקה לבחינת כן, וזהו הרמז בתיבת חנכ"ה, פ' כי ע"י ח"ה בחוץ שהוא י"ג מדות הרחמים נעשה כ"ן בחי' ביטול הגזירות, וע"כ מצוה להניחה מבחוץ דייקא. וזה טעם גדולת יום השמיני דחנוכה הנקרא 'זאת חנכה', כי ביום הח' מתגלים כל הי"ג מדות ואז הוא גמור החותם שמתהפך הכל לטובה כמו"ש דו"ז הרה"ק ר' דוד מדינב"ש בשם אביו זק"ק מהרצ"א, כמובא בספר בני בנימין מאמרים לחנוכה. ע"כ נקרא זאת חנכה כי יום זה הוא עיקר החנכה שמתהפך למדות הרחמים בבחינת ויעש כן אהרן וכו'.

תורת של אבות

דברי תורה מרבתינו הקדושים זע"א

כל מגדים זה נר חנוכה. כן שמעתי אומרים בשם מדרש, ואפשר לומר בדרך פשוט דהנה ראיתי בספר רב טוב בשם מגלה עמוקות שבימי מלך יון נפרע חטא של יוסף גימ' מלך יון עכ"ל, ולפי"ז אפשר דהישועה נצמח בזכות ראובן אשר רצה להצילו מיד אחיו ומוכן המדרש (שמועה טובה)

כתבו בספח"ק אשר בחנוכה ממשיכין בני חיי ומזוני. ונראה לרמזם בעניני חנוכה, שכן להדליק נ"ר חנוכה עם הכולל גימ' פא"י חת"ך שמות הפרנסה כנודע, וחז"ל (שבת כ"ג ב) אמרו הרגיל בני"ר הוויין לי בני"ם ופירשו רש"י ז"ל שקאי על נ"ר חנוכה, ובחנוכה נמשכים אורות העליונים למטה ונאמר באור פני מלך חיי"ם, וכן יהי"ר שנתברך בבני חיי ומזוני רויחא אמן. (אור מלא)

כפיוט מעוז צור המיוסד לחנוכה נאמר ומנותר קנקנים נעשה נם לשושנים בני בינה ימי שמונה קבען שיר ורננים. נלע"ד לפרש בפשיטות עפ"י מה שהקשו כולם למה קבעו הנם על שמונה ימים והרי היה שמן בפך שנמצא להדליק מומנו לילה אחת ונמצא שלא היה הנס רק לשבעה ימים ומדוע קבעו שמונת ימי חנוכה, והרבה תירוצים נאמרו בדבר, והרב הטו"ז ז"ל תירץ על פי האמור בזוה"ק שאין הברכה שורה על דבר ריקן אא"כ מצאה מקום על מה לחול, כענין הנאמר באלישע ששאל לאשת עובדיה הגידי לי מה יש לך בבית והוא כדי שיהי מקום לחול עליו הברכה, וא"כ אילו הי' נדלק בלילה הראשון כל השמן שבפך לא היה מקום לנס על מה לחול אלא ודאי דגם בלילה הראשונה נשתתיר קצת מן השמן ועל אותו השיור באה הברכה שיספיק לשבעה הימים נמצא שגם בלילה הראשונה נעשה הנס ולכן קבעו שמונת ימי חנוכה עכ"ד.

ועפ"י ז"ל שזהו ג"כ כונת הפייטן ומנותר קנקנים נעשה נס לשושנים, רצ"ל ממה שנשאר מעט שמן בהקנקן שלא דלק כולו בלילה הראשונה עי"ז נעשה נס להרבות אותו שיספיק עוד לשבעה ימים דלולי זאת לא היה מקום לברכה לחול כדברי הטו"ז, ע"כ בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורננים כיון שהבינו שבהכרח נעשה נס גם בלילה הראשונה, וזהו נכון עפ"י פשוטו. (תולדות יצחק - סוואליאווא)

זאת חנוכה

הנה אומר לך הדבר אשר מרגלא בפומיהו דרבנן רבותינו כת הקודמים אשר בחנוכה יש מקום

לעורר פקודת עקרים ועקרות כעין ראש השנה, הנה לדעתי עיקר הענין עיקר הסגולה ביום האחרון הנקרא בפי כל זאת חנוכה אשר כוונתו מן נוצר עד נוקה מזל עליון ומזל תחתון, ובני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזל"א תליא מילתא (מ"ק כח), ואעפ"כ יש לרמז על כל ימי חנוכה וכו', ואומר לך כעת מתתיהו בגימ' רא"ש השנ"ה. (בני יששכר)

שמעתי מפה קדוש מדבר כבוד מרן דודי הקדוש ר' דוד מדינב זצ"ל ששמע מכבוד מר אביו הוא אא"ז הרה"צ מהרצ"א זצ"ל שאמר בשם צדיקים, אשר מראש חודש אלול עד חנוכה מאיר ברקיע כעין תבנית יד הפשוטה לקבל אותם בעלי תשובה אשר מאיזה סיבה נדחו מלשוב בעשרת ימי תשובה ומתקבלת תשובתם עד חנוכה, וסיים על זה דודי זצ"ל שלדעתו אין היד עוברת עד זאת חנוכה ועד בכלל, ואמתי לפענ"ד רמז לזה מהכתוב (ישעיה כז ט) בזאת יכופר עון יעקב, היינו בזאת חנוכה שאנו קורין זאת חנוכה המזבח, אז הוא גמר כפרת עון יעקב. (בני בנימין)

כולנו בני איש אחד נחנו. ובמסורה ג"פ נחנו דין ואידך נחנו פשענו ומרינו, נחנו נעבור חלוצים. והנלענ"ד המשך הכתובים הללו לחד ענינא, כי הלא ידוע שאין דבר עומד בפני התשובה, וגם לאחר היה מועיל תשובה אפילו לאחר שיצא הבת קול שובו בנים שובבים חוץ מאחר עיין בשלה"ק, ואמרו כי התשובה אינה מועלת רק לישראל ולא לאוה"ע, והרבה אגדה נאמרה בטעם הדבר לחלק ועיין בבני יששכר שמביא התירוצ' הא' כי בני ישראל המה בבחי' בנים ומשו"ה אף אם פעלו עולה ח"ו בחטאם נגד השי"ת מועיל להם תשובה עפ"י ד אב שמחל על כבודו כבודו מחול, משא"כ אוה"ע המה בחי' עבדים ומשו"ה אם העיזו פניהם להבזות פני המלך בחטאם נגד רצון הבורא ית"ש וכבודו אין מועיל להם תשובה כדין מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול.

והנה הכלי מלחמה של ישראל הוא התשובה כמ"ש יעקב בחרבי ובקשתי, וכמאמר החכם בחובת הלבבות חזרתם ממלחמה קטנה הכינו עצמכם למלחמה גדולה והיינו לעשות תשובה, וה' הוא האיש המיוחד בעולם כנאמר ה' איש מלחמה, וז"ש כולנו בני איש אחד נחנו בני הקב"ה ית"ש האחד ואין שני לו ומשו"ה בעת אשר נחנו פשענו ומרינו יש לנו תקנה אפילו אם נשמע בפירוש שאתה לא סלחת כעין הבת קול שובו בנים חוץ מאחר עכ"ז נחנו נעבור חלוצים בתשובה ותפלה מאחר שאנחנו בבחי' בני אל חי אין דבר שעומד בפני תשעתינו, והוא רחום יכפר עון ולא ישחית (שארית יעקב)

ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו וגו'. רומז לדברי הרמ"א ז"ל בא"ח סי' קכ"ד וכן בד"מ בשם הגמ' חלק, וילמוד בניו הקטנים שיענו אמן כי מיד שהתינוק עונה אמן יש לו חלק לעוה"ב. והיינו ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם לענות אמן"ן. (בני שלשים)

כי לולא התמהמהנו עתה שבנו זה פעמים. שמעתי אומרים לי בשם הגאון הקדוש מהר"ש זצוק"ל מבעלזא לול"א אותיות אלול"ל, כך שמעתי ולא יותר. ואולי יש אתי לפרש כי לולא התמהמהנו אם מאחרים חדש אלול המוכן מאז לתשובה כי עתה שבנו ז"ה פעמים ההכרח לשוב ב' פעמים אחת על העונות ואחת על איחור התשובה. (בני שלשים)

חנוכה

רבת את ריבם, דנת את דינם, נקמת את נקמתם. נ"ל

לבאר הכפל, שבחנוכה היו ג' גזירות וכמ"ש בספר בינה לעתים [ח"א דרוש א' לחנוכה] על ג' משמרות הוי הלילה, שלכן הוקבע הזכרון בנרות שהוא ההיפך מכולן [שם פירש ג' משמרות הוי הלילה כלומר ג' בחינות חושך שהיו ישראל נתונים בהם בימים ההם, א' שעבוד מלכויות, ב' ביטול קיום התורה והמצוות, ג' גזירת מות ח"ו ושלשתם נקראים חושך ע"כ ניתקן עיקר ההודאה ע"י נרות כי יצאנו מחושך לילה לאור יומם], והיינו הא' הוא שעבוד מלכויות שהיה עליהם וע"ז שיך לומר רבת את ריבם וכמ"ש (ישעיה מט כה) ואת יריבך אנכי אריב ואת בניך אנכי אושיע, קאי על הגאולה, וכן יסדו לנו חכז"ל בתפלת י"ח בברכת ראה נא בענייני וריבה ריבנו וגאלינו, והב' שמנעו אותן מלקיים המצות ורצו להשכיחם את התורה וע"ז אומרים דנת את דנם שהתורה נקראת חק ומשפט, והג' הוא שהרגו חסידי עליון וע"ז נאמר נקמת את נקמתם כמ"ש כי דם עבדיו יקום, ונקמת דם עבדיך השפוך. (מראה יחזקאל)

הרודאים נתנו ריח זה ראובן שהציל את יוסף מן הבור ועל פתחינו

לכבוד יומא דהילולא דמרן רבינו חיים שלמה בן רבינו יהוסף זיע"א בעל שמועה טובה

השבוע ביום ו' טבת חל יומא דהילולא של רבינו חיים שלמה בעל שמועה טובה בן רבינו הבני שלשים, להלן קצת מפרקי תולדותיו מספר תולדות בית הלוי הנמצא בשלבי עריכה. סיפר רבינו האור מלא [אחיו וחתנו של רבינו] כי זקנו הרה"ק מטאשה הביע את רצונו שנכדו הראשון יקרא ע"ש רש"י להיות משפחתו מתייחסת עד רש"י הק', ואכן כאשר נולד הבן הבכור לחתנו הבני שלשים נקרא שמו בישראל שלמה, אך לימים היה חולה במחלה קשה ואז נתוסף לו השם חיים הוא רבינו ר' חיים שלמה זצ"ל.

רבינו השמועה טובה עלה לכהן בשנת תרנ"ג לאבד"ק ניר אדאני (סמוך לטענלאש) אך לדאבון לב אירעו לו שם כמה סיבות בשלש ילדיו ר"ל, ע"כ ביקש לשנות מקום, ואכן בשנת תרס"ו עלה לכהן אב"ד בביהמ"ד של רבינו הבני שלשים ק"ק ספרדים בעיר דעברעצין שם ניהל את עדתו חמש שנים עד שנת תרע"א אז נקרא ע"י אביו בימי מחלתו לבא ולכהן רב דק"ק קאסאן.

סיפר ר' דוד פעלברבוים ז"ל: שמעתי מאבי מורי מוה"ר יצחק יעקב ז"ל אודות רבינו השמועה טובה כד הוא טליא (בן שמונה שנים בערך) ישב פעם בשולחן אצל אביו רבינו הבני שלשים ואחיו צמאון, ביקש הנער מאת המשמש שיאיל להביא לו כוס מים וכך עשה. ויהי כאשר לקח את הכוס בידו לשותו, תפס אביו את ידו ואמר לו, מידארף זיך ניט נאכגעבען קיין תאווה, ואסער טרינקען איז א תאווה (אין ראוי למלאות תאוות לבו, שתיית מים אף היא תאוה), ונודע שמאז והלאה לא שותה רבינו השמועה טובה מים כל ימיו מפחד דברים אלו שיצאו מפי קדשו של אביו, ואף הוא אמר קודם הסתלקותו כי "זה ארבעים שנה מים לא שתיתי" והוא אז בן מ"ח שנים.

כתב אדמו"ר הרה"צ ר' מנחם ישראל הלוי ר"ב בהקדמת הספר אור מלא ז"ל, פעם אחת כשהיה דודינו הגה"ק מוה"ר חיים שלמה זצ"ל אצל מרן הגה"ק מהר"ד מבעלזא זצ"ל, אמר בעת עריכת שלחנו הטור על דודינו בזה"ל, ער איז א שטיק ר' פייבוש דארישער, וכל המסובין והיושבים הוותיקין שיהיו אז נתפעלו מאד מדברים אלו ואמרו שאינם מבינים פירוש הדברים ולא שמעו ממנו מעולם לשון כזה על שום רבי. ומסופר כשהגיע השמועה על פטירתו של רבינו השמועה טובה בשנת תר"פ לאוני הרה"ק מהר"ד מבעלזא התבטא בכאב ואמר אזא פיערדיקער יוד אין אזוי באהאלטן האב נאך נישט גיזעהן (יהודי כזה הנוער באש קודש וכ"כ מסתתר לא ראתי מעודי).

סיפר הרב מו"ה אפרים אשר הלוי ראטענבערג מלאס אנדזשעלעס שסיפר לו איש תם וישר ר' מנחם שפיגעל ע"ה אשר לא יתואר גודל עבודתו של רבינו השמועה טובה בתפלתו בשב"ק ויו"ט, בשעת תפלת אהבה רבה כשהגיע לושבור עול גלויות מעל צוארנו לא נותרה עין יבשה בבית המדרש, ולא תחשוב שאמרת' גוזמא אלא גם אני עצמי נתעוררתי לבכיה בראותי את כל המתפללים מתמוגגים בבכי.

סיפר ר' משה שווארץ ע"ה מדעברעצין: זוגתו ע"ה היתה אשה חולנית והרופאים קבעו שלא תתעבר כיון שעלולה לסכן את חייה בכך, פעם אחת בא רבינו השמועה טובה לשבות בדעברעצין והתאכסן בביתו של ר' משה, הימים ימי המלחמה והעולמית התגברו, ובתקופה זו התגברו בדעברעצין הרה"ק ר' יעקב משה מקאמרא

זיע"א, אחרי ש"ק ביום א' בבוקר עם תום תפלת שחרית בביהמ"ד הזמין הרה"ק מקאמרא את רבינו השמועה טובה לפת שחרית בביתו. רבינו נענה לקריאה של חיבה והלך עם הרה"ק הנ"ל לביתו, אולם בביתו של ר"מ שווארץ לא נודע על כך וזוגתו הכינה סעודה נכבדת לכבודו של רבינו. הם המתינו עד בוש ולא בא. כאשר חזר אח"כ רבינו מבית הרה"ק מקאמרא ובא לאכסניא, עיקם את דרכו ולא נכנס מבעד שער החצר וכניסת הבית, אלא בא מן הרחוב הישר לתוך התנות של ר"מ שהיתה בצמוד לדירתו ומן החנות נכנס פנימה אל המטבח ושם הרגיע את רוחו של אשת ר"מ באמרו ודאי נגרם לך נגמת נפש על כי טרחת להכין עבורי סעודה ואנכי לא באתי, ע"כ בשכר זאת הנני נותן לך הבטחתי כי בקרוב הנך הרה וילדת זש"ק בלא שום נזק וצער. וכך היה שבזמן קצר נתקיימה ברכתו וילדה למז"ט.

סיפר ר' דוד פעלברבוים ע"ה: בחודש חשון שנת תר"פ נחלתה הרבנית ח' דרעזיא בת רבינו השמועה טובה מיד אחר נישואיה להגה"צ ר' יואל צבי ראטה זצ"ל אב"ד טיסא סאלקא במחלת אבעבועות שהיה מסוכנת מאד בימים ההם, בימי מחלתה שימש אותה אביו ולא הניח לאחר לגשת אליה, ימים ולילות שהה ליד מטתה מתוך צער ותפלה על בתו החולנית (בימים אלו נאנח פעם ואמר לבי עלי דווי שתאבד ממני מרגלית זו מהיות חתני).

יום אחד בישבו שם חטפתו לרבינו שינה וגם החולה נרדמה, לפתע הקיצו שניהם וסיפרה לאביה שבחלומה ראתה איש ואשה ואמרו לה שהם זקניה הגה"ק ר' צבי הירש מטלוסט וזוגתו הרבנית חיה דרעזיא [אביו ואמו של רבינו הבני שלשים], ואמרו לה כי כאשר שמה כשם זקנתה וגם שם בעלה צבי כשם זקניה לזאת באו והודיעו לה כי נוספו לה שנים לחיות, רבינו השיב לעומתה גם אנכי בחלומי ראיתי במראה הזה ומעתה מובטח שתהיה לך רפואה שלימה, אך תדעי שמחלה זו מותירה צלקות כעין נקבים במקום האבעבועות, היא נבהלה ואמרה כי איך תראה את פניה בפני בעלה הצעיר, הורה לה רבינו בסגולה לרחוץ את פניה במוצ"ש בין הבדלה שלו ובהמשך הימים מין בעלה ותתרפא לגמרי. ואולם למרבה הצער כשהחלימה מחלתה נפל רבינו בחולי זה ומצבו חמור עד שהסגירו השלטונות את הבית מחשש הדבקה, אבי ר' יצחק יעקב ז"ל היה עדיין בחור הסתכן ונכנס כדי לשמש את רבינו היה צורך להחליף תחבושות מים קרים על ראשו ועשה זאת בהזירות לבד יתדבק במחלה, הרגיעו רבינו איציק האב נישט קיין מורא ס'וועט דיר נישט שאטן [אל תירא זה לא זיקק], מאז לא נזהר יותר מהתקרב אליו.

בחודש טבת בשבת האחרון לחיי פ' ויגש ה' טבת ערך סעודה שלישית מסוגר בביתו, ציוה לאבי לקרוא למנין מבית המדרש ליציאת נשמה, בתו נזדעקה אבא מה תדבר, רבינו הרגיע את רוחו שכוונתו לסעודה שלישית של ש"ק, וסיפר המעשה מהבעש"ט שראה יהודי כפרי שהיה מהדר לשבת בסעודה שלישית עם מנין ושאלו הבעש"ט למה אתה צריך את המנין והשיב שהרי בשעת יציאת נשמה יש ענין וסגולה שיהיו אז מנין יהודים ושלו סעודות הוא זמן יציאת נשמה יתירה ורוצה אני שתצא בעשרה יהודים ומאז הנהיג הבעש"ט לערוך סעודה שלישית במנין, מיד באו כולם מביהמ"ד לחדרו וסיימו שם סעודה שלישית, למחרת יום א' השכים וקם ממיטתו רחץ פניו וידיו והתחיל באמירת ברכות התורה בדביקות ובאמצע הברכה נחלש והושכב על מטתו ויצאה נשמתו בקדושה ובטהרה ביום ו' טבת שנת תר"פ, זכותו יגן עליו ועל כל ישראל.

סדר הדלקת נרות חנוכה אצל רבינו בעל האור מלא זיע"א

שבת חנוכה

יד. בערב שבת קודש הדליק הנרות קודם תפילת המנחה ולא אמר שום מזמורים רק הנרות הללו ותיכף אחר כך הדליקה הרבנית נרות שבת, והמשמש הוביל הנרות על מקומם כמו בכל שבת ורבינו התעטף בטלית והלך לבית המדרש לתפילת מנחה.

טו. בבית מדרשו לא הדיקו נרות חנוכה לא בערב שבת ולא במוצ"ש ק. טז. בשלחן הטהור בליל שבת קודש לא שרו שום מזמורים או פיוטים וזמירות של חנוכה.

יז. בצפרא דשבתא עבר בעצמו לפני העמוד וזמר הא"ל הפותח בניגון הידוע (כמו בשבת ראש חודש) פסקא אה"ל הפותח בניגון, המאיר לארץ וכו' בלא ניגון, מה רבו מעשיך וכו' בניגון, המלך המרום וכו' בלא ניגון, אלקי עולם וכו' בניגון, וכן זמר ממקומך מלכנו וכו' בקדושה, ובהלל זמר על הללו ועל אודך הניגון שזמר בכל ימי חנוכה, וכשחל ראש חודש בשבת זימר על אודך הניגון המקובל מהרה"ק מצאנו כבשאר שבת ראש חודש.

זאת חנוכה

יח. בליל שמיני אמר מזמור שיר חנוכה, וז' פעמים ויהי נועם, אח"כ אמר כמה קטעים משמונה עשרה של הימים הנוראים, לדור דור המליכו לא-ל, ובכן תן כבוד, ובכן צדיקים, ובכן יתקשר ותמלוך וכו' עד ימלוך ה' לעולם אלקיך ציון לדור ודור הללויה, חמול על מעשיך, עוד יזכור לנו, באין מליץ יושר, וכל מאמינים, ויאתנו כל, אחר כך היו מזמרים קפוטל לדוד ה' אורי וישעי ואותיות תשר"ק מתמניא אפי', ואחר כך אמר תורה, ואחר אמירת התורה שר בעצמו מן אמות ויציב וכו' עזרת וכו' עד קדוש ישראל, אחר כך ציוה לזמר מעוז צור.

יט. אחר כך הביאו לפניו י"ש וימיני מתיקה ולעקיך לכל הנמצאים שם ובירך לחיים לכל אחד ואחד וברכת גמור חותם חיים.

יפוצו מעינותיך חוצה

מהנעשה ונשמע ב"מכון בני שלשים"

ספר בני יששכר המבואר – חנוכה ופורים

ספר זה הינו נדבך נוסף לסדרת הספרים "אוצרות מהרצ"א" אשר כוללת את כלל ספרי רבינו מהרצ"א מדינוב זיע"א במהדורה חדשה ועריכה חדשה מוגה ומתוקן דבר דבור על אופניו עם הוספות רבות והשלמות מכת"ק ועליהם ביאור הצבי והצדק מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

מהדורה זו הינה מיוחדת ומוקטנת בכרכים בודדים לפי סדר המועדים כדי להקל על הלומדים כאשר שמענו מפי רבים גדולים וטובים כי המוני אחינו בני ישראל עוסקים בספר בני יששכר המבואר בשקיקה ומתענגים על דבריו הק' ונהנים מביאור הצבי והצדק המאיר את דבריו קולע אל השערה ולא יחטיא וזכינו לפתוח את כתבי רבינו מהרצ"א בפני עם יודעי בינה ובפרט צעירי הצאן המבקשים להכנס לעומק מאמרי רבותינו הק' ולבקר בהיכלם. ובפרט ב הגיע ימי חנוכה הקדושים הכל צריכים לאורו ומבקשים מי יראנו טוב לעסוק במאמרי רבינו בנקל, ע"כ נעתנו להיטיב בזאת ע"י הוצאת כרך מיוחד לימי החנוכה. ומאחר שמאמרי חנוכה עוסקים בעניני הלל והודאה על הנסים ועל הנפלאות, צרפנו לזה מענין לענין באותו ענין גם מאמרי פורים והימים שביניהם, ובעז"ה יהיה לתועלת עם קדוש בימים הקדושים הללו. עד עתה יצאו לאור שני כרכים, כרך א' חנוכה ופורים וכרך ב, על ימים נוראים.

